

Handläggare
Inger Lempke
Telefon: 08 508 20 147

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Svar på remiss om central avgiftshantering för förskola, fritidshem och fritidsklubb

Gäller remissvar om central avgiftshantering för förskola,
fritidshem och fritidsklubb Dnr: 329-1008/2013

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till
kommunstyrelsen.

Lena Lundström Stoltz
Stadsdelsdirektör

Elisabeth Richter Hagert
Avdelningschef förskola
och fritid

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom avdelningen förskola och fritid.

Bakgrund

I stadens budget för 2013 har kommunstyrelsen fått i uppdrag att, i samråd med utbildningsnämnden, utreda hur en central avgiftshantering för förskola och fritidshem skulle kunna organiseras. Utredningen har letts av en arbetsgrupp som arbetat fram ett förslag till central avgiftshantering samt samlat de främsta för- och nackdelar med ett sådant förslag. Föräldraavgifter hanteras idag av ca 650 olika huvudmän/delar av kommunens verksamhet. Totalt sett rör det sig om cirka 87 500 barn som omfattas av avgiftssystemet.

Utredningen i korthet

Utgångspunkten i utredningsarbetet har varit att en avgiftshanterande organisation ska ligga under servicenämnden. Avgiftsenhetens uppdrag ska vara att hantera föräldraavgifter för samtliga vårdnadshavare folkbokförda i Stockholms stad och med barn inom förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem oavsett huvudman. Stadens jurister anser dock att ett införande av central fakturering för de fristående huvudmännen förutsätter en frivillighet och kräver ett separat avtal med varje huvudman.

En bedömning är att ett eventuellt införande kommer att ta minst ett år och att en mer storskalig hantering på sikt skulle sänka kostnaderna, framförallt personalkostnaderna. Fortsatt utveckling och ökad användning av e-tjänster i staden är en förutsättning för ett införande.

Utredningen har kartlagt hur avgifterna hanteras idag, gjort en jämförelse med andra kommuner samt genomfört referensgrupper med berörda parter. I dagsläget sker registrering av placering och avgiftsgrundande uppgifter centralt av köhandläggare alternativt av verksamheter och vårdnadshavare via e-tjänsterna. För de kommunala fritidshemmen registreras placering och avgiftsgrundande uppgifter på respektive skola. Fakturering sker centralt i staden för såväl förskolor som fritidshem i kommunal regi. Vid frågor o synpunkter kontaktar vårdnadshavarna i första hand kontaktcenter.

Vårdnadshavare med barn i både förskola och fritidshem i kommunal regi får två separata fakturor och måste vända sig till respektive förvaltning vid problem. Avseende de fristående anordnarna sköts avgiftshanteringen helt av huvudmannen.

Förslaget medför att delegationsordning för berörda nämnder måste ändras och styrande dokument som rör avgiftshantering behöver revideras. Det är också viktigt att tydliga gränsdragningar görs av vilka nämnder som ska göra vad.

De främsta för- och nackdelarna med förslaget.

Fördelar:

- Likvärdighet för vårdnadshavare oavsett vald verksamhet utifrån en samlad specialistkompetens
- Enkelt för vårdnadshavaren med en enda avgiftshantering
- Minskad total administration i staden
- Avlastar verksamheter administrativt arbete

- Alla relevanta uppgifter hanteras av en och samma myndighet
- Den pedagogiska verksamheten involveras inte i familjens ekonomi
- Försvårar felaktig inskrivning då barnet inte är på plats
- Säkerställer att vårdnadshavare får korrekta avgifter

Nackdelar

- Osäkerhet finns avseende kostnader för fristående anordnare varför en del av dem ställer sig negativa
- Valfrihet för fristående anordnare att omfattas av systemet
- Fristående anordnare kan inte välja avgifternas storlek
- Potentiell fördröjning av registrering om e-tjänsterna inte används
- Större avstånd för vårdnadshavare i avgiftsfrågor som kan fördröja att uppgifter inkommer korrekt och i tid

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om central avgiftshantering. Fördelarna är många, vilket framkommer av utredningen. Särskilt positivt är att det underlättar för vårdnadshavarna om faktureringen samordnas för alla barn i familjen. Viktigt är också att de pedagogiska verksamheterna blir avlastade administrativa uppgifter, till fördel för de pedagogiska, samt inte involveras i familjernas ekonomi.

Det vore en fördel om alla huvudmän automatiskt kunde omfattas av en central avgiftshantering. I utredningen framkommer det dock, att detta enligt stadens jurister, inte är förenligt med kommunallagen eller skollagen.

Då det gäller kostnaden för avgiftshanteringen bör varje förvaltning/huvudman få den fastställd utifrån en avläsning av barn/elevantalet en gång per år, eller möjligen en gång per termin, för att möjliggöra en god budgetplanering.